

foruden sin Forskrivning fordrer alt det Forsaldne, saa har han altid Ret, thi han trænger selv til Billighed og bør derfor ogsaa vise sin Modpart Billighed. Denne Billighed er det, som skal udjevnes og komme tilstede ved Forligsmæglingen. Den vil muligvis ikke komme tilstede, naar Parterne møde personlig, den vil sjældnere komme tilstede, naar Parterne lade møde ved Lægmand, men den vil efter min Overbevisning sjældneste komme tilstede, naar Parterne møde ved Sagførere. Jeg tror ingenlunde, at enhver Sagfører, især naar han møder alene, er en Shyløf, som vil kræve alt det Forsaldne, selv om det skulde være en Staalpund Kjøb af sin Modstanders Bryst, og jeg tror heller ingenlunde, at den Sagsøgte altid er en Antonius, der tilbyder trefold det, som Billighed kræver; men jeg tror, at enhver især af Parterne skyldte hinanden at faa Noget af paa, hvad der fordres, og lægge Noget til, hvad der tilbydes. Dette vil ikke kunne ske, uden at de mødes ved Forligsmægling, men naar der møder en Sagfører for den ene af Parterne, saa vil een af to Ting kunne finde Sted. Det vil for det Første kunne finde Sted, at Sagføreren er i høieste Maade overbevist om, at hans Mandant har fuldstændig Ret i den Forbring, som han gjør, og da vil Sagføreren ligesreim ved sin Samvittighed være bunden til at skaffe denne Ret al den Fyldestgjørelse, som han finder, den fortjener, og for det Andet vil det kunne finde Sted, at han erkjender, at Fuldmagtsgiveren ikke er i sin Ret, men at han skal søge at hævede en tvivlsom Ret for Fuldmagtsgiveren, og da vil han søge ved sin overlegne Kundskab og ved sit Talent at bringe Lægmanden — hans Modpart — til at indrømme meget Mere end, hvad der billigvis burde indrømmes. Derfor Forligsaffattelsen vil den Part, som ikke møder ved Sagfører, men som faar ved Siden af en Sagfører, der møder for Modparten, være angstelig for, at Forliget ikke bliver affattet paa en saadan Maade, som han kan være tjent med; han vil være angstelig for, at han ikke ret har Sone til at overflue, hvad Forliget fuldstændig indeholder og hvilke Byrder der derigjennem paalægges ham. Naar Ordene stilles paa den ene eller den anden Maade, saa er det ikke altid let for en Lægmand at overflue, hvad han egentlig forpligter sig til ved sin Underskrift, og saa vil det gaa saaledes, at baade Sagsøgeren og den Sagsøgte ville blive mødfagede til at møde ved Sagfører, for at de kunne være lige stillede under Forligsmæglingen. Men da vil Forligsmæglingen ikke være en Forligsmægling; da vil den ikke være et Børn imod Proces men kun det første Stadium i Processen, og det er det, som jeg tror, at de, der virkelig tro paa Forligsmæglingens Betydning — og det er jeg nu saa uheldig at gjøre — bør søge at undgaa. Jeg tror paa, at Forligsmæglingen har en meget stor

Betydning, en virkelig stor og velgjørende Indflydelse paa hele Befolkningen, og jeg vilde ønske, at Forligsinstitutionen, i Stedet for at man nu søger at kaste Skygge over den, virkelig maatte blive hævdet, udvidet og forstærket i flere Forhold, hvor der er stor Trang til den. Jeg vilde ønske, at der maatte blive indrettet særlige Forligsmæglere, f. Ex. til at mægle mellem Arbejdsgivere og Arbeidere, og i andre Forhold, hvor Stridighederne ere af den Natur, at de ofte ikke kunne, men i hvert Fald ikke bør afgjøres ved Dom. Jeg vil undgaa alle øvrige Betragtninger, fordi det vilde være mig meget imod og ikke udtrykke min Mening, om jeg vilde omtale Sagførerne personligt slet eller kaste nogen- sornhelst Skygge paa Sagførernes gode Egenskaber. Det vil jeg slet ikke, men jeg vedbliver at paastaa, at det af de Grunde, som jeg har anført, er unaturligt at udstrække Sagførernes Virksomhed til Forligsinstitutionen, og jeg tror, at det vil være i Sagførerstandens egen Interesse, at det ikke sker; i dette Punkt er jeg enig med ikke ganske saa Overrettsagførere i Kjøbenhavn, med hvem jeg har talt, og som have gjort den efter min Mening fuldkommen rigtige Bemærkning, at hvis Sagførerne herefter blive Parternes Fuldmægtige ved Forligskommissionen, vil det blive en Regel, at Parterne ikke møde personligt, men at Sagførerne afflutte Forlig for Kommissionen eller indfinde sig ved Mæglingen, og det vil ved ethvert Forlig, der ikke opnaas, saa stadigt hebde: det er fordi Sagførerne mødte, og det vil kaste et Dium paa Sagførerstanden, som den ganske vist ikke fortjener. Naar det nu, som jeg har tilladt mig at udvilde i Betænkningen, bliver det Sedvanlige, at Sagførerne møde for Forligskommissionen, saa vil den Regel meget hurtigt blive indført, at Enhver bliver tvungen til at møde ved Sagfører ved Forligsmæglingen, naar han vil have sit Liv ret varetaget, og da vil der ingenfinde efter vor nuværende Lovgivning blive gjort Paastand paa, at der skal bevises noget Forsald, der har forhindret Parten i at møde personligt. Sagførerne vilde da være meget interesserede i, at det, at Parterne skulle møde personligt, bliver en tom Form, og der vil ikke blive gjort Paastand paa, at de følger, som den nuværende Forligsløvgivning sætter for at undlade at give personligt Møde, naar der ikke er behørigt Forsald, indtræde, men saa er det meget fornuftigere at have det Hele, thi saa er Forligsmæglingen jo, som jeg sagde før, kun et Stadium i Processen og ikke nogen egentlig Forligsmægling. Nu siger imidlertid det erede Hiertal, at Forpligtelsen til at møde skal bevares, ja, det erede Hiertal siger endog udtrykkeligt i Betænkningen, at dette Lovforslag hævdter Parternes Forpligtelse til at møde. Jeg haaber ikke, at min erede Ven her foran (Drenbøll) tager mig det ilde op, naar jeg siger, at det næsten er en utilbørlig Legen med Ord, naar man kalder det ikke at affaffe en For-